

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hórá . . 9 L — b.
Nyílttér sora 6 L — b.
Hird. petilsora 5 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Kiadóhivatal a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. papírháztatásában.

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kiadóhivatal a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Szerkesztőség: Dr. Diénes Ödön irodájában Str. Gen Averescu No. 12 (volt Báthori ut 14 sz)

A magyarság brassói kongresszusa.

A Romániához csatolt területek magyarságának vasárnap Brassóban megtartott kongresszusa kisebbségi életünknek nevezetes és nagyfontosságú eseménye volt.

A vasárnapra egybehívott nagygyűlésen az Országos Magyar Pártnak valamennyi tagozata kiküldöttekkel képviseltette magát, — a közgyűlésnek 234 igazolt és szavazásra, felszólalásra jogosított tagja jelent meg, — de ezenkívül minden vidékről nagyszámban voltak jelen a brassói Vigadó dísztermében, úgy hogy nemcsak az ülőhelyek, de a terem többi részei is zsúfolásig megteltek. A karzatok is tömve voltak, hölgyek is minden oldalon érdeklődtek.

Impozáns és lélekemelő megnyilvánulása volt e nagygyűlés minden pontja, egész lefolyása a romániai magyarság egységességének, magyarságához, magyar kultúrájához való rendíthetetlen ragaszkodásának, s ünnepélyesen tett a magyarság tanubizonyoságot arról, hogy az irredentizmus vádja alaptalan, mert ha ragaszkodik is magyar mivoltához, magyar kultúrájához, a magyar nyelvhez való jogaihoz, azért őszintén belenyugodva a békeszerződés által teremtett új állapotokba, — a román államnak minden magyar hű alattvalója kíván lenni.

És leirhatatlan lelkesedéssel nyilvánult meg a magyarság akarata, mikor a jelölő bizottság egyhangú jelölése alapján a közgyűlés közfelkiáltással Ugron Istvánt megválasztotta a Magyar Párt elnökévé. A többi tisztségeket szintén közfelkiáltással töltötték be.

Ennek az impozáns nagygyűlésnek, mely elejétől végig a legnagyobb rendben, méltóságteljesen folyt le, a magyarság életére meg kell legyen az üdvös hatása. Lehetetlen, hogy a kormányzat ne lássa, hogy másfél milliónyi magyarság szándéka nyílt, becsületes, a melylyel a törvényekben, békeszerződésben, stb. biztosított jogainak érvényesítésére törekszik, de úgy, hogy az állam iránti köteleességét nem akarja szem

elől tévesztetni és ennek meg akar mindenben felelni. Ezt hangoztatta minden javaslat, minden beszéd.

A nevezetes kongresszusról lapunk szűk terjedelméhez képest tudósításunk a következő:

Szombatra megérkeztek Brassóba a párt vezetői s már akkor nap az intézőbizottság előértekezletet tartott. A nagygyűlés vasárnap dec. 15-én d. e. 11 órától d. u. 1/2 5 óráig folyt le a Vigadó dísztermében. A gyűlés kezdete előtt bizottság igazolta a tagozatok kiküldötteit, akik a gyűlésen felszólalási és szavazati joggal bírtak.

Pontban 11 órakor nyitotta meg a nagygyűlést Ugron István, s megnyitó beszédében indítványozta, hogy a felségének, Ferdinánd királynak hódoló távirat küldessék, a mit a gyűlés nagy lelkesedéssel elfogadott. Ezután megemlékezett a párt nagynevű elnökének, Jósika Samu báróinak elhunytáról a mely emlék beszédet a gyűlés felállva hallgatott végig. Megemlékezett a magyarság többi halottairól, azután a párt céljairól s megnyitva a közgyűlést, kijelenti, hogy fontos kérdésekben magát érdekeltnek tekinti és a gyűlés további vezetését Thury Kálmán dr. alelnöknek adja át.

A tárgysorozat első pontja volt Makkai Sándor dr. ref. püspökhelyettes javaslata az iskolakérdésről, melyet majdnem egy óráig tartó gyönyörű előadásban indokolt.

Veterany Viktor dr. a nyelvhasználat kérdésében felmerült sérelmekről, Sándor József a magyarság általános sérelmeiről, dr. Török Bálint a telepés kisgazdákat a kisajátításnál ért sérelmek orvoslásáról, Balogh Géza a közgazdasági sérelmekről, Barabás Béla dr. a magyar zsidóságra vonatkozólag terjesztettek elő a napirend során határozati javaslatokat, szépen megindokolt beszéd kíséretében, melyeket mind egyhangulag, néhány felszólalás után elfogadott a közgyűlés. És elfogadták a szervezeti szabályzat módosítását. Ugy szintén elfogadta a nagygyűlés egyhangulag, vita nélkül az elnökség jelentését, melyet előzőleg az intéző bizottság megvizsgált és elfogadott.

Végül a választások voltak napirenden.

A legutóbbi hetekben lefolyt hírlapi küzdelmek után Bernády György néhány nappal ezelőtt közzétette, hogy nem óhajtja, hogy hivatást vegyen az elnökválasztásnál. Így szavazásra nem is került sor. A kitelölő bizottság egyhangulag Ugron Istvánt jelölte elnökévé, mit a közgyűlés tomboló lelkesedéssel fogadva, közfelkiáltással megválasztotta őt. A többi tisztséget is közfelkiáltással töltötték be. Alelnökök lettek Bethlen György gróf, Grandpierre Emil,

Jakabffy Elemér dr. és Sándor József. Az elnöki tanácsba beválasztottak Bernády György Ferenczy Géza, Gabányi Imre, Gyárfás Elemér Hajdu István, Róth Hugó, Teleky Artur gróf, és Thury Kálmán dr. Továbbá megválasztott 50 tagú intéző bizottság, valamint pénztárnok és ellenőrök.

A legnagyobb rendben lefolyt nagygyűlés óriási lelkesedéssel mindenki megnyugvására ó u 2/4 5 órakor végződött, mikor a figyelemről kifáradt közönség ebédelni ment.

Felemlítendőnek tartjuk, hogy értesülésünk szerint Tatarescu miuizster ur utasította a hatóságokat, hogy a gyűlés elé semmi akadályt ne gördítsenek és odahassanak, hogy elősegítsék azt. Nem is volt semmi zavaró momentum a történelmi fontosságú gyűlésen.

A gép-, szerszám- és pénzsegélyek ügye.

— Iparosaink figyelmébe. —

A Marosvásárhelyi keresk. és iparkamara közli:

Az annak idején még a magyar impérium által adományozott iparpártolási kedvezményekre (gép, szerszám, kölcsön, pénzsegély, stb.) vonatkozólag a román állam a trianoni békeszerződés 45-ik és 248-ik cikkeinek záradéka folytán megállapította és fenntartotta a Monitorul Oficial 146. 1924. évi számában a 45.643/1924. június 27-iki határozatával a tulajdonjogát, mely ezen kedvezményekre vonatkozólag fenti intézkedésekkel a román államra ruháztattak át.

Ennek folyományaképpen felhivatnak minden azon személyek és vállalatok, kik bármi néven nevezendő oly gép-szerszám-pénz-segély, vagy kamatmentes kölcsönben részesültek, mely külön miniszteri rendelkezéssel végleges tulajdonukba nem bocsátott, hogy azt a segély illetve az adomány tárgyának, valamint az adományozás feltételeinek legrészletesebb leírásával az illetékes, azaz a brassói kerületi iparfelügyelőséghez, kamaráknak is egyidejű értesítése mellett haladéktalanul jelenteték be, mert ellenkező esetben az állam vagyonának elvonása és eltitkolása miatt súlyos felelősségre fognak vonatni.

Megjegyezzük, hogy az engedélyezett adományok amennyiben azok használatára hosszabb idő nem engedélyeztetett, úgy azok 1926. december 31-ikéig az eddigi birlalók használatában maradhatnak, természetesen módosítván az eredetileg kikötött feltételek a jelenlegi viszonyoknak megfelelőleg, melyeknek igazolt teljesítése esetén a végleges tulajdonba bocsátatás az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumtól kérendő, mely minden egyes esetre vonatkozólag külön fog határozni. Nyoma-

Gyönyörű külföldi

képes lapok

a Könyvnyomda
r.-t. üzletébe.

érkeztek és Nagyban is kaphatók

tékosan közli a kamara, hogy az előírt bejelentést csupán azoknak kell megtenni, kiknek írásbeli tulajdonba bocsátó végzésük nincs a volt magyar ipari- és kereskedelmiügyi minisztériumtól. Mások részéről tekintet nélkül megteendő ez, még abban az esetben is, hogyha az illető segélyben részesített időközben elhalt ez esetben jogutódjait, vagy a segély tárgyát birtalót terhelvén a bejelentési kötelezettség-vagy ha a segély tárgya, már nincs meg, az elhasználódott, elkallódott, megsemmisült, vagy más községbe vitetett át, vagy eladott.

Végül figyelmezteti az érdekelteket a kamara, hogy miután ezen bejelentések utolsó határideje 1925. január 8-án jár le, azoknak a legsürgősebben tegyenek eleget.

IRODALOM.

Pásztortűz-Almanach.

Ezen a címen a Minerva R.-T. kiadatában karácsonyra egy diszosen illusztrált gazdag tartalmu könyv fog megjelenni Dr. György Lajos szerkesztésében. Gazdag szépirodalmi és kulturhistóriai anyag teszi egyrészt élvezetessé, másrészt szellemi életünk utóbbi hat esztendőjének összefoglaló áttekintése történelmi szempontból is jelentőséget kölcsönöz e könyvnek. Erdély igazi lelkét fogja be mutatni és számot ad arról, hogy a mögöttünk levő hat esztendő alatt mit dolgoztunk, küzdöttünk és szellemi erőfeszítéseinknek milyen eredményei vannak?

HIREK

Szerda, December 16.

— **A Székely Újság szünetelése.** Lapunk november 6-iki száma óta nem jelenhetett meg papirhiány miatt. Az újság papírt még októberben megrendeltük, de csak most érkezett papír. Ez az oka, hogy kényszerűségből szünetelt a Székely Újság máig. Minthogy ez év második felében nyomdai nehézségek miatt rendszeren nem jelenhetett meg a lap, előfizetőinknek a kiadóhivatal megfelelően mérsékelt előfizetési árakról fog küldeni értesítést s kérjük olvasóinkat küldjék be a díjakat

— **Asbóth Viktor halála.** E hó elején megdöbbentő hír érkezett Lugosról. Dr. Asbóth Viktor, a kézdivásárhelyi r. k. főgimnázium nyug. tanára dec. 4-én 62 éves korában pár napi betegség után elhunyt Lugoson, a hová alig pár hete hitoktatónak küldte ki a Minorita rend. Az elhunyt 23 évig működött városunkban s lapunknak is munkatársa volt. Haláláról a gimn. tanári testület gyászjelentést adott ki. Elhunyt városunkban mély részvétet keltett.

— **Dr. Osváth Kálmán — lapszerkesztő** Dr. Osváth Kálmán, a kitűnő publicista és esztétikus átvette a napokban „Az Ellenőr” című és hetenként négyszer megjelenő marosvásárhelyi lap szerkesztését.

— **Halálozások.** A legutóbbi hetekben elhaltak városunkban: Ráduly Ferencné 55 éves korában, özv. Kondor Istvánné Moldován Mária, a Stefánia menház igazgatója 75 éves korában, Mágori Sebestyén 84 éves korában és Bene József kereskedő pár napos kis leánya. Továbbá elhalt Barabás Elek volt 48-as hadnagy 101 éves korában Márkosfelván, Jakab Gyula nyug. áll. tanító 72 éves korában Eszteleken.

— **A ref. dalárda estélye.** A kézdivásárhelyi református egyházi dalárda karácsony másodnapján nagyszabású műsoros estélyt rendez, melynek műsorát lapunk karácsonyi számában fogjuk közölni.

— **Kisorsolnak egy házat.** Szatmáron egy ujonan épített modern 3 szobás, erkélyes házat, melyet eiadásra építettek, de még vevő nem akadt, úgy akar értékesíteni a tulajdonosa, hogy engedélyt kért a kisorsolásra. A 400 ezer Leu értékű házra 250 Leu áru sorsjegyeket bocsátottak ki és ujév napján tartják meg a sorsolást. Ily csekély összegért egy nagy vagyont képviselő házhoz fog jutni a szerencsés nyerő. Már az első napon eikelt több mint 400 sorsjegy. A házhoz szép kert is tartozik.

— **Állat átirási díjak.** A földmívelésügyi minisztérium 81250. számú rendeletével értesítette a kerületi és megyei állategészségügyi hatóságokat, hogy állatvásárlásoknál a járatok (marha-levelek) átirási díját ezentul nem készpénzben, hanem erre a célra készült zootechnikai bélyegeken kell leróni. Az új bélyegek most vannak készülében és január hónapban kerülnek forgalomba.

— **Gyilkosság.** Magyar Bodza közelében levő Paltineni községben rablók hatottak be Botea Viktor házába, kik miután teljesen kifosztottak, megölték. Az asszony és kisleánya segítségére siettek az öregeknek, de a gonosztevők őket is meggyilkolták. A tetteseket sikerült elfogni, kiket erős fedezett mellett Busanba szállítottak.

— **Tégla kukoricacsutkából.** Bukovics Sándor, noviszádi építkezési vállalkozó szenczi találmányáról kapunk hírt, amely ha a gyakorlatban is beválik, lényegesen olcsóbbá teszi a mai pénzviszonyok mellett is lehetővé teszi az építkezést. Bukovics olyan téglákat állít elő, amelyeknek anyaga 70%-ban száraz kukorica-csutka, 10%-ban fenyőfa-fűrészpor, 10% gipsz és disznósörte. Az új téglá 50 cm. hosszú, 33 1/2 cm. széles és 5 cm. vastag s bár épolyan szilárd, mint a földből és agyagból készült téglá, ennek alig egy harmadára kerül.

— **Palesztina szükséglete.** Moka Schapira, Herzelstrasse 20 Tel-Aviv (Palesztina) a Kereskedelmi Minisztérium, illetve a Kereskedelmi és Iparkamarák útján különös hangsúlyozottsággal hívja fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a Palesztinába történő tömeges kivándorlás következtében létesült, s folyton létesülő újabb meg újabb községekben és városokban, mind nagyobb és nagyobb a következő cikkekben és más anyagokban szükséglet: épületfa, portlant cement, mindenemü élelmiszer, mint a liszt, burgonya, szilva, bab, főzelék-konzervek, amelyekben igen nagy a fogyasztás, s amiből majdnem semmit sem termel Palesztina. Nagy szükség van gázra, benzinre, sóra is ott, de különösen nagy a kelendőse a különböző fabutoroknak, mint székeknek, szekrényeknek asztaloknak, fogasoknak és egyéb egyszerű és luxus butoroknak, valamint gyékényeknek, kosaraknak, stb.

— **A toronyóra.** Városunkban régi mizériáink közé tartozik, hogy nincsen pontos időt mutató toronyóra. Azaz, hogy van toronyóra, de évek óta hol késő, hol sietett, sok zavart és kellemetlenséget okozva. Ezért a ref. presbiterium határozatából ez év közepén az órát megállították. Azóta a presbiterium sokszor foglalkozott az óra kérdésével, javítással, vagy új óra szerkezet beszerzésével. Most egy németországi cég szakértőjének véleménye alapján elhatározták egészen új óra beszerzését a mivel az egyház előjáróságát megbizta.

— **A „Vasárnapi Újság”** a heti száma különösen érdekes felvételeket közöl a nagyváradi király szobor leleplezéséről, a köröstarjáni harang azenteléséről és az aktuális világ események közül a kínai bolgár háborúról.

Színházi képei ezuttal a kolozsvári legfrisebb színházi eseményeken kívül sepsiszentgyörgyi és szatmári társulatok előadásaiival is foglalkoznak s a székely városok közönségének is alkalma nyílik, hogy kedvenc színészeit képen viszont láthassa. E szám szépirodalmi közleményei ugyan csak magas színvonalúak élvezetesekek és szórakoztatók.

— **A gelencei gyilkosság.** Mult évi augusztus 8-án Gelencén meggyilkolták lakásán özv. Szöcs Lázárnét, s a csendőrség Perdi Mihály molnári letartóztatták, mivel a saját fia feljelentette s azt állította, hogy ő a gyilkos. Perdi, aki 70 éven felüli öreg ember, tagadta, hogy ő lenne a tettes. Az ősz folyamán két ízben is főtárgyalást tartott a sepsiszentgyörgyi törvényszék a hol az öreg szomorúsággal mondta, hogy „én ártatlan vagyok, csak a szerencsétlen fiam bolond, nem tudja, mit beszél.” Nem is volt semmi bizonyíték, még gyanúok sem az öreg ellen a fia vallomása kívül, úgy hogy a mult héten tartott újabb főtárgyaláson a bíróság az öreg Perdit felmentette. A bíróság szabadlábra is helyezte azonnal s mikor kiment a tereméből, akkor is azzal távozott „szegény fiam bolond, ugy-e ártatlan vagyok.”

— **Apró hírek.** A svájci nemzeti tanács új elnökévé Maeshler Albertet, az eddigi alelnököt választották meg. — Németországban a választásokon 129 szocialista, 104 német nemzeti, 41 kommunista, 50 néppárti stb. került be az új parlamentbe. — A litván minisztertanács a földmívelésügyi és hadügyminiszter összehozták, de azért továbbra is együtt ülnek a tárgyalásokon. — Ausztria köztársasági elnökévé ismét Hainisch Mihály egyetemi magántanárt, politikai írókat választották meg.

Hirdetmény.

No. 9057.

Az Administratia financiara tudomására hozza az összes nyilvános szórakoztató látványossági helyiségek vállalkozóinak akik belépti jegyeket nem használnak, hogy a vonatkozó törvény értelmében kötelezve vannak folyó hó December 15-ig írott vallomásnak ezen Administratiához leendő beadásra kimutatván:

1. A vállalkozó nevét
2. A látványosság mineműségét
3. Az utcát és házszámot ahol működik
4. Ha állandó vagy időszakos-e a vállalat.
5. Az illető Bizottság által milyen osztályba van sorozva a fogyasztási adó szempontjából, (Ez azon városi helyiségekre, fürdő és üdülő helyiségekre vonatkozik a melyek osztályba vannak sorozva.
6. Azon tiszta jövedelmet a mely után az adókövető bizottság által meg rovatnak, és az adót a mit fizettek az 1924 évben a nevezett Bizottságnak kivetései alapján.

Azok a kik vallomást nem adnak kihágást követnek el.

Administratia Financiara a jud. Treisc.

Admtor financiar

Bariha.

◀○○○▶

**Falineptárok
tömb naptárok
kaphatók
a könyvnyomda r.-t.
üzletében.**

◀○○○▶